

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autorka práce: Bc. Jakub Švec

Název práce: Kompetence a předpoklady obecní územní samosprávy k efektivní politice sociálního začleňování

Autor posudku: Mgr. Jan Klusáček

Jakub Švec zpracoval diplomovou práci na velmi zajímavé a relevantní téma expertních kapacit politických stran. Díky zaměření na lokální úroveň vládnutí se autor pustil do zatím příliš neprobádaných vod. Hlavním cílem práce bylo: „*popsat a analyzovat kompetence a předpoklady územní samosprávy k politice sociálního začleňování ve vztahu k problémům se sociálně vyloučenými lokalitami na úrovni obcí, popsat reálný stav tvorby a implementace těchto politik v obcích a nalézt odpovídající vysvětlení pro daný stav pomocí teorie z oboru veřejné politiky a její aplikace v provedených případových studií.*“

Práce je dobře a logicky strukturovaná. Teoretická část je zpracována na dobré úrovni. V kapitolách věnujících se sociálnímu vyloučení autor těží z dlouholetého působení v Agentuře pro sociální začleňování a z toho, že se v problematice dobře orientuje. Je chvályhodné, že diplomová práce Jakuba Švece má analytický charakter i v částech, které svádějí k popisnosti. Dobře si autor poradil i s představením teorie sociální konstrukce a policy design, kde vychází ze zcela adekvátního množství literatury vztahující se k teorii.

Pokud jde o empirickou část práce, autor volí vhodnou kombinaci kvalitativního výzkumu založeného na strukturovaných rozhovorech a analýzy dostupných sekundárních dat. Realizovaný kvalitativní výzkum je celkově vzato metodologicky v pořádku. Provedení osmi rozhovorů považuji za dostačující. Autor velmi dobře popisuje metody výzkumu, jak metody sběru, tak metody i analýzy dat. Vytknul bych pouze skutečnost, že autor rozhovory nenahrával. V případě expertních rozhovorů je akceptovatelnou praxí vycházet z poznámek z rozhovorů, aniž by byly celé rozhovory doslovně přepisovány z nahrávek. Avšak rozhovory je vhodné i přesto nahrávat pro kontrolu a případy kdy se nestihne něco zapsat.

Za velmi vhodný považuji autorův postup při analýze politik obcí. Autor se nejprve zaobírá tím, jaké jsou skutečné možnosti obcí v sociálním začleňování, konstruuje „ideální“ politiku sociálního začleňování na úrovni obce, která mu slouží jako měřítko pro ex ante evaluaci politik dvou zkoumaných obcí, aby se mohl následně věnovat otázce, proč obcí zvolená politika vypadá ve srovnání s ideální možnou politikou tak, jak vypadá. Autor se díky tomuto dobře strukturovanému analytickému rámci vyhnul riziku subjektivismu při hodnocení politik obcí. Práce tak přesvědčivě ukazuje, že jedna ze zkoumaných obcí se rozhodla jít, vzhledem k možnostem daných obcí, cestou přijetí výrazně více politik sociálního začleňování než druhá. A zbývá vysvětlit, proč tomu tak je, což je část, kde autor aplikuje teorii sociální konstrukce a policy design. Jedná se o vhodně zvolenou teorii, která je v globálu i dobře aplikována. Je škoda, že autor nevyužil potenciálu teorie zcela. Například z analýzy politik obce Větrná je zřejmé, že její politiky jsou o něco příznivější k dětem vyrůstajícím v sociálně vyloučené lokalitě, protože ty jsou konstruovány jako „potřební“ než k jejich rodičům konstruovaným jako „deviantní“. Práce také působí jako už by byl autor v jejím závěru „u konce

s dechem“. Zejména není provedeno dostatečné zhodnocení „výkonnosti“ teorie, pokud jde o vysvětlení podoby politik. Autor prostě konstatuje, že se „ukázala jako mimořádně přínosná“. I ze samotného textu práce je však přitom zřejmé, že důležitou roli mohou hrát i institucionální faktory (např. absence standardů a kontroly lokálních politik centrální vládou) a vysvětlení by mohla dát teorie racionální volby a související přístupy. I když je zcela legitimní aplikovat při vysvětlení podoby politiky pouze jeden přístup, toto by bylo vhodné reflektovat.

Na druhou stranu je třeba říci, že celkově vzato je diplomová dobře zpracovaným odborným textem, který bez problémů naplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Nepodložená tvrzení se v práci vyskytují ne příliš často. S výjimkou jednoho výše uvedeného případu autor na řadě míst velmi dobře reflektuje limity své práce a svého přístupu. Formální stránka práce je v pořádku. Autor řádně odkazuje na zdroje, kterých, jak bylo řečeno, využívá adekvátní množství. Pokud jde o stylistiku, práce je dobře a srozumitelně napsaná. Nezaznamenal jsem překlepy a gramatické chyby. Autor dodržuje pravidla odborného stylu.

A práce má řadu výše popsanych kladů jako její analytický charakter nebo přístup k analýze politik obcí.

**Proto doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.**

Datum: 26. 1. 2015

Podpis:

Otázky k obhajobě:

Co se autor domnívá o vlivu sociálních konstrukcí na tvorbu lokálních začleňovacích politik versus institucionálních faktorů jako nastavení standardů, kontrol či pobídek pro lokální samosprávy ze strany centrální vlády?